

overladt Kongens Godtbefindende, om han i Tilfælde af Fraværelse eller Svaghed vilde have en Rigsforstander udnævnt (Jfr. Udtrykkene i § 9: „Saafrømt Kongen enten formedelst Bortreise eller Svaghed finder, at der bør udnævnes en Rigsforstander, sammenkalder han Rigsdagen og forelægger den et Lovforslag herom“), deels var overladt Rigsdagen, naar Kongen blev ude af Stand til at regjere, at skjøne om Nødvendigheden af et Regentskab og i Genhold dertil at bestille en Rigsforstander. Men naar Grundloven saaledes for det af den selv udfyldte Tilfælde udelukker Regjeringsførelse ved Kongen personlig under hans Fraværelse, saa maa Formodningen være for, at den ogsaa med Hensyn til det Tilfælde, hvis Udfyldning den overlader til en simpel Lov, forudsætter, at en til Grundlovens Tanke svarende Regel skal bringes i Anvendelse.

Paa samme Maade, som nyansførte § 8, udtaler ogsaa Grundlovens § 7, at Regjeringen, naar Kongen formedelst Fraværelse eller af andre Grunde ikke umiddelbart ved Thronskiftet kan aflægge Ed paa Forsfatningen, føres midlertidig af Statsraadet.

Ogsaa Grundlovens § 42 kan anføres til Bestyrkelse af det af Fleertallet hævdede Resultat; thi idet denne Paragraph nævner Regjeringens Sæde som Rigsdagens Forsamlingssted, tilsteder den vel i overordentlige Tilfælde at sammenkalde den paa et andet Sted; men tilføjer tillige „i Riget“, hvoraf ved den Forbindelse, som er og maa være mellem Rigsdagens Forsamlingssted og Regjeringens Sæde, kan sluttes, at heller ikke Regjeringens Sæde kan være udenfor Riget, og at derfor Kongen, naar han forlader Riget for et saadant Tidsrum, at der kan være Tale om at udøve Regjeringshandling, under Fraværelsen maa ophøre at være Landets Regent.

Endelig forudsætter § 16 med samme Bestemthed Kongens Tilstedeværelse i Landet, naar han skal udøve Regjeringsmagten. Efter at have udtalt, at „alle Love og vigtige Regjeringsforanstaltninger forhandles i Statsraadet“, hedder det, at, hvis Kongen i enkelte Tilfælde er forhindret fra at holde Statsraad, kan han lade Sagen forhandle i et Minister-

raad. Dette bestræber af samtlige Ministre under Forsæde af Conseilpræsidenten. Denne forelægger den over Forhandlingerne førte, af de tilstedeværende Ministre underskrevne Protocol for Kongen, som bestemmer, om han umiddelbart vil bifalde Ministerraadets Indstilling eller lade sig Sagen foredrage i Statsraadet.

Det er denne Paragraph, som viser, hvorledes den hele Administration (Jfr. Udtrykkene „Love og vigtige Regjeringsforanstaltninger“) skal ledes og foregaae, og den antyder klarlig, at Kongen ikke blot, naar der som i Reglen regjeres gennem Statsraadet, men ogsaa naar der „i enkelte Tilfælde“ regjeres gennem Ministerraadet, maa være tilstede i Riget; thi ellers vilde den i det sidstnævnte Raad førte Protocol ikkun med stor Ulempe og Besværlighed kunne forelægges Kongen af Conseilpræsidenten, der fører Forsædet i samme.

Fleertallet skjøner i Betragtning af den ovenstaaende Udvikling, altsaa ikke rettere end, at den foreløbige Lov af 20de Juli s. A. fra Indholdets Side ikke har opfyldt den i Grundlovens § 25 i saa Henseende forefrevne Betingelse.

Et Mindretal (Larsen og Sager) har ikke kunnet dele den Anskuelse, at Kongen ifølge den foreløbige Lov har vedblevet at udøve den fulde Regjeringsmyndighed. Han var navnlig i de i Grundlovens § 16 omtalte Tilfælde mere afhængig af sine Ministre end under sin Nærværelse her i Riget; idet han efter denne Paragraph ikkun havde Valget mellem enten at udsætte den endelige Afgørelse af en ham ved Ministerraadets Præsident forelagt Sag, indtil den efter hans Hjemkomst kunde komme til Behandling i et Statsraadmøde eller at bifalde Ministerraadets Beslutning.

Mindretallet formener endvidere, at de af Fleertallet ansførte Grundlovsbestemmelser ikke kunne lede til den derpaa byggede Slutning, at Indholdet af den foreløbige Lov ikke stemmer med Grundlovens § 25. De gaae ud fra, at, hvor Grundloven ikke har nogen ligefrem paa et omspurgt Forhold passende Bestemmelse, maa der tages Hensyn ikke blot til, hvad der gjælder for enkelte nærmere eller fjernere liggende Tilfælde,